

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БЕРЕСТИНСЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ «ХАРКІВСЬКА
ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ»
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

Голова робочої групи

Анна Білоконь

Циклова комісія природничих дисциплін, фізичного виховання та предмета
«Захист України»

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

1. Загальна інформація	
Назва освітнього компонента	Емоційний інтелект: від самопізнання до співпраці
Викладач (-і)	Меркулова Юлія Вікторівна
Контактний телефон викладача	0959233228
E-mail викладача	socpedkk_hgra@ukr.net
Освітньо-професійний ступінь	фаховий молодший бакалавр
Освітньо-професійна програма	Середня освіта (Технології)
Галузь знань	A Освіта
Спеціальність	A 4. Середня освіта
Предметна спеціальність	A 4.10 Середня освіта (Технології)
Професійна кваліфікація	вчитель-фаховий молодший бакалавр технологій закладу загальної середньої освіти
Додаткова кваліфікація	Вчитель інформатики
Статус освітнього компонента	Вибірковий
Формат освітнього компонента	Лекції, самостійна робота
Обсяг освітнього компонента в кредитах ECTS	3,0
Посилання на освітній сайт викладача	
Консультації	за розкладом
2. Анотація до курсу	
<p>Сучасний учитель закладу загальної середньої освіти повинен вільно організовувати освітнє середовище. Курс «Емоційний інтелект: від самопізнання до співпраці» спрямований на формування у здобувачів освіти здатності усвідомлювати власні емоції, керувати ними та ефективно взаємодіяти з іншими людьми; опанування навичок саморефлексії, емоційної саморегуляції, емпатії, конструктивної комунікації та вирішення конфліктів. Особлива увага приділяється розвитку здатності розуміти емоційні стани інших людей, будувати довірливі взаємини, працювати в команді та створювати сприятливий психологічний клімат у професійному середовищі.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою освітнього компонента є формування в здобувачів освіти теоретичних знань про емоційний інтелект та його структурні компоненти та набуття практичних навичок управління власними емоціями у професійній діяльності.</p> <p>Основними завданнями курсу є: забезпечити здобувачам освіти здобуття знань про сутність «емоційного інтелекту» та його взаємозв'язок із професійним середовищем; визначити підходи щодо формування цілеспрямованого емоційного інтелекту; оцінювати рівень сформованості</p>	

емоційного інтелекту та емоційної грамотності; оволодіти сучасними технологіями розвитку емоційного інтелекту; сформувати навички враховувати емоції та потреб інших людей в професійній діяльності, що сприяє створенню гармонійного соціального середовища.

4. Результати навчання (компетентності)

Після завершення вивчення цього курсу ви будете готові:

- Застосовувати базові концепції та моделі емоційного інтелекту у контексті педагогічної діяльності.
- Враховувати вплив емоцій на когнітивні процеси (увагу, пам'ять, прийняття рішень).
- Визначати емоційний клімат в дитячому колективі та розпізнавати вербальні й невербальні прояви емоцій у дітей;
- Втілювати на практиці теоретичні засади технік контролю стресу, методики дихальних вправ, м'язової релаксації;
- Використовувати механізми захисту психічного здоров'я педагога та методи профілактики емоційного виснаження.
- Розпізнавати за невербальними маркерами (міміка, жестикуляція, зміна тембру голосу) ознаки стресу, агресії або страху у вихованців під час освітнього процесу.
- Опанувати власні негативні емоції (гнів, роздратування, хвилювання) у критичних ситуаціях, використовуючи методи дихального контролю, позитивного самонавіювання;
- Нести відповідальність за створення безпечного емоційного клімату в класі.
- Усвідомлено працювати над підвищенням власного рівня EQ та проводити рефлексію своєї педагогічної діяльності.
- Демонструвати стійку професійну позицію та етичну поведінку навіть у ситуаціях високого психологічного тиску.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	34
Семінарські заняття / практичні / лабораторні	
Самостійна робота	56

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язковий/ Вибірковий
Шостий	А 4 Середня освіта	Третій	Вибірковий

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Емоційний інтелект як перевага компетентного фахівця.	Лекція	5; 6; 7; 10	Виконання завдань репродуктивного, частково-пошукового та творчого рівнів (2 години)	Максимальна оцінка - 4	тиждень
Тема 2. Архітектоніка емоційного інтелекту.	Лекція	5; 7; 8; 9	Виконання завдань репродуктивного, частково-пошукового та	Максимальна оцінка - 4	тиждень

			творчого рівнів (4 години)		
Тема 3. Стратегії розвитку емоційного інтелекту	Лекція	5; 6; 7; 9; 10	Виконання завдань репродуктивного, частково-пошукового та творчого рівнів (4 години)	Максимальна оцінка - 4	тиждень
Тема 4. Емоційне вигорання та втрата мотивації: шляхи запобігання	Лекція	5; 7; 8; 9	Виконання завдань репродуктивного, частково-пошукового та творчого рівнів (4 години)	Максимальна оцінка - 4	
Тема 5. Емоційний інтелект і академічна успішність. Роль емоційного інтелекту в професійній діяльності	Лекція	5; 7; 8; 9	Виконання завдань репродуктивного, частково-пошукового та творчого рівнів (1 година)	Максимальна оцінка - 4	
Самостійна робота			14	Максимальний бал – 5	
Модульна контрольна робота			1	Максимальний бал – 5	
Тема 6. Емпатія та мистецтво соціальної взаємодії	Лекція	5; 7; 8; 9	Виконання завдань репродуктивного, частково-пошукового та творчого рівнів (2 години)	Максимальна оцінка - 5	
Тема 7. ЕІ у роботі з дітьми.	Лекція		Виконання завдань репродуктивного, частково-пошукового та творчого рівнів (4 години)		
Тема 8. Емоції й управління конфліктами	Лекція	5; 7; 8; 9	Виконання завдань репродуктивного, частково-пошукового та творчого рівнів (2 година)	Максимальна оцінка - 4	тиждень

Тема 9. Управління власним часом, мистецтво встигати та завершувати процеси	Лекція	1; 4; 5; 7; 8; 9	Виконання завдань репродуктивного, частково-пошукового та творчого рівнів (4 година)	Максимальна оцінка - 4	тиждень
Тема 10. Емоційне здоров'я та емоційна грамотність	Лекція	1; 5; 7; 8; 9	Виконання завдань репродуктивного, частково-пошукового та творчого рівнів (3 години)	Максимальна оцінка - 8	тиждень
Самостійна робота			14	Максимальний бал – 5	
Модульна контрольна робота			1	Максимальний бал – 5	
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	Максимальна оцінка – 100 балів. Загальна система оцінювання включає оцінки за практичні заняття, за контрольну роботу та самостійну роботу. Також враховуються виконанні завдання репродуктивного, частково-пошукового та творчого рівнів				
Вимоги до письмової роботи	Ви повинні виконати контрольну роботу, що складається з теоретичного питання, практичного та творчого завдань. Також враховуються виконанні завдання частково-пошукового та творчого рівнів, що передбачають написання творів-міркувань, есе, власних роздумів над даною проблемою.				
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань				
7. Політика курсу					
Політика курсу спрямована на створення доброзичливої атмосфери на занятті, активної комунікації у групі з дотриманням правил академічної доброчесності. При виконанні завдань творчого рівня неприпустимі плагіат та списування. Пропуски занять відпрацьовуються наступним чином: опрацювання теми, а також виконання вправ та творчих завдань із теми. Якщо студент пропустив (не відпрацював) більше 50% занять, він повинен скласти тести (Тести 1, Тести 2)					
8. Рекомендована література					
<p>Основна</p> <ol style="list-style-type: none"> Басюк Н. А. Емоційний інтелект і психічне здоров'я учасників освітнього процесу : навч. посіб. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2024. 140 с. Болтівець С. І., Лях Т. Л. Емоційна компетентність особистості : психологічні засади розвитку : монографія. Київ : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2022. 276 с. Войтко С. В., Мельниченко А. А. Лідерство та антикризовий менеджмент : підруч. Київ : КПІ ім. І. Сікорського, Політехніка, 2021. 194 с. Дестено Д. Емоційний успіх. Київ : Фабула, 2019. 288 с. Карузо Д. Р., Соловей П. Емоційний інтелект керівника / пер. з англ. Київ : Самміт-книга, 2016. 296 с. 					

6. Козлова В. Технологія EQ-BOOST. Як використовувати емоційний інтелект у бізнесі та житті. Львів : Видавництво Старого Лева, 2019. 176 с.
7. Котенко Л. А. Розвиток емоційного інтелекту як передумова розвитку інноваційної особистості : метод. посіб. Ясинувата, 2018. 93 с.
8. Куриковська І. І. Психологія емоцій : підруч. Харків : ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, 2021. 384 с.
9. Лящ О., Хуртенко О., Марчук С. Емоційний інтелект як засіб розвитку резильєнтності особистості. *Вісник Національного університету оборони України*. 2023. № 5. С. 112–118.
10. Огороднійчук З., Выборнова Є. Емоційний інтелект як предмет дослідження в психологічній літературі. *Науковий часопис УДУ імені М. Драгоманова*. Серія: Психологічні науки. 2023. № 22 (67). С. 70–78.

Додаткова

11. Августюк М. М. Методичні поради до підвищення рівня емоційного інтелекту в здобувачів вищої освіти. Острог : Вид-во НаУ «Острозька академія», 2022. 94 с.
12. Гладун Л., Жаркова І. Емоційний інтелект та його формування у старших дошкільників. *Науковий вісник Вінницької академії безперервної освіти*. 2023. № 1. С. 90–96.
13. Киричук О. В., Максименко С. Д. Психологія особистісного розвитку : навч. посіб. Київ : Каравела, 2022. 312 с.
14. Мережко В., Корж Н. Лідерський інтелект: зміст та структура в умовах індустрії 4.0. *Вісник Хмельницького нац. ун-ту*. 2022. № 6. Т. 2. С. 287–292.
15. Пантюк М., Садова І., Ілляш С., Синьчук О. Емоційний інтелект як основа професійної успішності вчителя початкових класів. *Молодь і ринок*. 2024. № 6. С. 48–53.
16. Пташенчук К., Балашов Е. Психологічні особливості емоційного інтелекту студентів. *Universum: Психологія та психіатрія*. 2024. № 6. С. 37–42.
17. Рева М. М. Характеристика емоційного інтелекту студентів із різним рівнем розвитку комунікативних здібностей. *Психологія і особистість*. 2021. № 2 (20). С. 143–153.
18. Смачило І. І. Управління емоційним інтелектом в умовах воєнного стану. *Актуальні проблеми менеджменту та публічного управління...* : матеріали V Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Тернопіль, 16 трав. 2024 р.). Тернопіль, 2024. С. 89–92.
19. Сенн Л. Ліфт настрою. Як керувати своїми почуттями та емоціями. Харків : Клуб сімейного дозвілля, 2019. 224 с.
20. Федорчук В. М. Тренінг особистісного зростання : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2018. 250 с.
21. Шкільняк М. М., Овсянюк-Бердадіна О. Ф., Крисько Ж. Л., Демків І. О. Менеджмент : навч. посіб. Тернопіль : ЗУНУ, 2022. 258 с.
22. Фельдман Л. Як народжуються емоції. Харків : Клуб сімейного дозвілля, 2018. 420 с.
23. Чалдіні Р. Психологія впливу – 2. Наука і практика. Харків : Клуб сімейного дозвілля, 2021. 400 с.
24. Ібрагімова І. М. Лідерство у громаді. Як наснажувати людей та досягати спільних цілей : посіб. Київ : Юстон, 2020. 106 с.
25. Дороніна М. С. Культура ділового спілкування і партнерства : навч. посіб. Харків : ХНЕУ, 2018. 204 с.